

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Baia Mare, 2014

Clasa a XII a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

Subiectul I (40 de puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Art. 1. Poporul Moldovei, din vechime și până astăzi, a avut și are dreptul la autonomie cu Domnul său și cu legile sale, sub suzeranitatea puternicei împărății căreia este închinat, cere să aibă, și folosința acestui drept.(...)”

Art. 18. Toți moldovenii sunt egali înaintea legii.

Art.19. Poporul cere întărirea vechii instituții a Sfatului obștesc. Puterea legiuitoare se exercită de Domn împreună cu Sfatul Obștesc. Puterile administrativă și executivă se exercită de Domn singur.”

(Constituția cărvunarilor, 1822)

B. „Adunarea ad-hoc a Moldovei, pășind pe calea ce i s-a prescris de către Tratatul de la Paris, (...), declară că cele întâi, cele mai mari, mai generale și mai naționale dorinți ale țării sunt:

1. Respectarea drepturilor principatelor și îndeosebi a autonomiei lor (...).

2. Unirea Principatelor într-un singur stat sub numele de România.

3. Prinț străin cu moștenirea tronului, ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei și ai cărui moștenitori să fie crescuți în religia țării. (...)

5. Puterea legiuitoare încredințată unei obștești adunări, în care să fie reprezentate toate puterile nației.”

(Proiectul de rezoluție al Adunării ad-hoc a Moldovei, 7/19 octombrie, 1857)

C. „Art. 1 – Principatele-Unite-Române constituie un singur stat indivizibil, sub denumirea de România.

Art. 19 – Proprietatea de orice natură, precum și toate creanțele asupra Statului sunt sacre și neviolabile. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică legalmente constatată și după o dreaptă și prealabilă despăgubire. (...)

Art. 32 – Puterea legislativă se exercită colectiv de către domn și reprezentațiunea națională. Reprezentațiunea națională se împarte în două adunări: Senatul și Adunarea Deputaților. Orice lege cere învoirea câtor trei ramuri ale puterii legiuitoare.”

(Constituția din 1866)

D. „Art. 1.Regatul României este un stat national, unitar și indivizibil. (...)

Art. 5. Românii, fără deosebire de origine etnică, de limbă sau de religie, se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor (...)

Art. 10. Toate privilegiile de orice natură, scutirile și monopolurile de clasă sunt oprite pentru totdeauna în statul roman. (...)

Art. 34. Puterea legislativă se exercită colectiv de către rege și reprezentațiunea națională. Reprezentațiunea națională se împarte în două Adunări: Senatul și Adunarea Deputaților.”

(Constituția din 1923)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza sursei A, un obiectiv referitor la principiul egalității și precizați, pe baza sursei D, o modalitate prin care se aplică acest principiu. **6 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei C, două informații aflate în relație *cauză-efect* precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **5 puncte**
3. Formulați, pe baza surselor B și C, un punct de vedere referitor la relația dintre legile fundamentale și proiectele politice din secolul al XIX-lea, susținându-l cu două informații selectate din sursele respective. **7 puncte**
4. Menționați, pe baza surselor A și B, o asemănare între obiectivele referitoare la statutul extern al statului și folosiți ca argument câte o informație din sursele respective. **6 puncte**
5. Menționați, pe baza surselor C și D o modificare referitoare la “puterea legislativă” și prezentați un fapt istoric care determină modificarea menționată. **7 puncte**
6. Formulați un punct de vedere referitor la elementele de continuitate din proiectele politice din prima jumătate a secolului al XIX-lea, folosind ca argument alte două fapte istorice, în afara celor din sursa A. (Se punctează pertinenta argumentării elaborate prin prezentarea faptelor istorice relevante, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **9 puncte**

Subiectul II (50 puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre ***Spațiul românesc în secolele al IX-lea – al XVIII –lea în contextul relațiilor internaționale*** având în vedere:

- prezentarea unui fapt istoric referitor la influențele exercitate de factorii externi asupra autonomiilor locale din spațiul românesc din secolele al IX-lea – al XIV-lea;
- menționarea unei consecințe a implicării spațiului românesc de la sud de Carpați în diplomația din secolul al XIV-lea;
- prezentarea unei asemănări între două acțiuni diplomatice desfășurate de reprezentanți ai instituțiilor centrale din spațiul românesc de la răsărit de Munții Carpați din secolul al XV-lea;
- prezentarea câte unui fapt istoric referitor la participarea conducătorilor politici din spațiul românesc la diplomația, respectiv la conflictele militare din secolul al XVI-lea și menționarea unei asemănări între faptele istorice menționate;
- menționarea a două caracteristici ale diplomației abordate de reprezentanții unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la consecințele relațiilor internaționale asupra proiectelor politice din secolul al XVIII-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
ETAPA NAȚIONALĂ
Baia Mare, 2014

Clasa a XII-a
BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

SUBIECTUL I: 40 puncte

1. **3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei A, a unui obiectiv referitor la principiul egalității;
3 puncte pentru precizarea pe baza sursei D, a oricărei modalități prin care se aplică acest principiu.
2. **5 puncte** pentru menționarea pe baza sursei C, a oricăror două informații aflate în relație cauză-efect precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*).
3. **3 puncte** pentru formularea, pe baza surselor B și C, a oricărui punct de vedere referitor la relația dintre legile fundamentale și proiectele politice din secolul al XIX-lea
Câte 2 puncte pentru selectarea, din sursele B și C, a oricăror două informații care susțin punctul de vedere formulat. (2p x 2 = 4p)
4. **2 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor A și B, a oricărei asemănări între obiectivele referitoare la statutul extern al statului.
Câte 2 puncte pentru selectarea, din sursele B și C, a oricăror două informații care susțin asemănarea menționată. (2p x 2 = 4p)
5. **2 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor C și D, a oricărei modificări referitoare la "puterea legislativă".
2 puncte pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la modificarea menționată;
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
6. **2 puncte** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la elementele de continuitate din proiectele politice din prima jumătate a secolului al XIX-lea;
Câte 1 punct pentru menționarea oricăror două fapte istorice care susțin punctul de vedere formulat. (1p x 2 = 2p)
Câte 2 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici. (2p x 2 = 4p)
1 punct pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*), respective, a conectorilor care exprimă concluzia (*așadar, ca urmare etc.*).
Total 40 puncte

SUBIECTUL II: 50 puncte

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric referitor la influențele exercitate de factorii externi asupra evoluției autonomiilor locale din spațiul românesc din secolele al IX-lea – al XIV-lea;
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;

- **3 puncte** pentru menționarea oricărei consecințe a implicării spațiului românesc de la sud de Carpați în diplomația din secolul al XIV-lea;
- **2 puncte** pentru menționarea oricărei asemănări între două acțiuni diplomatice desfășurate de reprezentanți ai instituțiilor centrale din spațiul românesc de la răsărit de Munții Carpați din secolul al XV-lea;
3 puncte pentru prezentarea asemănării menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la asemănarea menționată;
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea fiecărui fapt istoric referitor la participarea conducătorilor politici din spațiul românesc la diplomația, respectiv la conflictele militare din secolul al XVI-lea (2p x 2 = 4p)
Câte 3 puncte pentru prezentarea fiecărui fapt istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
3 puncte pentru menționarea oricărei asemănări între faptele istorice menționate;
- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două caracteristici ale diplomației abordate de reprezentanții unei instituții centrale din spațiul românesc în secolul al XVII-lea; (3p x 2 = 6p)
- **1 punct** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la consecințele relațiilor internaționale asupra proiectelor politice din secolul al XVIII-lea;
Câte 1 punct pentru menționarea oricăror două argumente istorice; (1p x 2 = 2p)
Câte 2 puncte pentru dezvoltarea argumentelor istorice menționate; (2p x 2 = 4p)
1 punct pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că etc.*), respective, a conectorilor care exprimă concluzia (*așadar, ca urmare etc.*).

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **1 punct** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru (introducere - cuprins - concluzii);
0 puncte pentru text nestructurat;
- **2 puncte** pentru evidențierea relației cauză-efect, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **argumentarea istorică**; (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia);
1 punct pentru coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant;
0 puncte pentru lipsa argumentării istorice;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 puncte

Total test 90 puncte.
Se acordă 10 puncte din oficiu
Total 100 puncte.